

**HALLSBERGS
KOMMUN**

Hallsbergs kommun

Mål och budget 2021 - 2023

Hallsbergs kommun
Postadress
694 80 Hallsberg

Hemsida
www.hallsberg.se
Besöksadress
Västra Storgatan 14

E-post
kommun@hallsberg.se
Telefon
0582-68 50 00 vx

Fax
0582-68 50 02

Organisationsnr
212000-1926

Innehållsförteckning

1	Fortsatt framåt Hallsbergs kommun!	3
2	Planeringsförutsättningar.....	4
2.1	Sammanfattning	4
2.2	Gemensamma planeringsförutsättningar	4
2.3	Uppdrag till driftnämnderna.....	4
2.4	Ramförändringar.....	5
2.5	Delårsrapport 2020.....	6
2.6	Höständringsbudgeten samt budgetpropositionen	6
2.7	Resultatutveckling	7
2.8	Sveriges kommuner och regioner - budgetförutsättningar.....	7
2.8.1	<i>Budgetförutsättningar.....</i>	<i>7</i>
2.8.2	<i>Ekonomirapporten.....</i>	<i>8</i>
2.9	Finansiella intäkter och kostnader	10
2.10	Pensioner	10
2.11	Skattesatsen.....	11
2.12	Befolkningsutveckling.....	11
2.13	Näringsliv	12
2.14	Arbetsmarknad	12
3	Styrsystem	14
4	Strategiska områden	15
4.1	HÅLLBAR KOMMUN.....	15
4.2	LIVSLÅNGT LÄRANDE.....	15
4.3	ALLAS INFLYTANDE	15
4.4	GOD SERVICE	15
5	Kommunstyrelsen och transfereringar.....	16
6	Drift- och servicenämnden	18
7	Bildningsnämnden	20
8	Social- och arbetsmarknadsnämnden	22
9	Driftbudget 2021-2023	23
10	Resultatbudget 2021-2023.....	24
11	Balansbudget 2021-2023	25
12	Investeringsbudget 2021-2023.....	26

1 Fortsatt framåt Hallsbergs kommun!

Hallsbergs kommun växer och utvecklas på många vis. Kommuninvånarantalet ökar, vi säljer tomter och vi ser fler barn inom förskola och skola. Vårt geografiska läge i en växande region, ger oss goda förutsättningar. Kommunens rika föreningsliv och alla våra duktiga företagare, gör vår kommun attraktiv att leva och verka i.

Att lägga en långsiktig budget är alltid en utmaning inte minst nu när covid-19 påverkar både lokalt, nationellt och hela världen. I den föreslagna budgeten tar vi åter höjd för att våra verksamheter ska kunna bibehållas och utvecklas genom att räkna upp löne- och kostnadsökningar för våra nämnder och förvaltningar. Detta innebär inte att allt kan vara lika som innan, utan man måste fortsätta att arbeta med verksamhetsförändringar och anpassningar. Vi vet att vi framöver kommer ha ökade kostnader, inte minst år 2022, då vi tar vårt nya vårdboende i drift och vi ser också ett ökat behov av nya förskoleavdelningar.

Vid utgången av år 2020 kommer vi ha ett gott resultat enligt nuvarande prognoser, så även för 2021. Detta beror på generösa bidrag från stat med anledning av covid-19. Dock är det viktigt att komma ihåg att vi i dagsläget vet mycket lite om de ekonomiska förutsättningarna efter 2021. I den föreslagna budgeten tar vi höjd för detta, genom att inte lägga ut pengar i verksamheterna som vi långsiktigt inte har kvar. Glädjande är att vi under 2021 har ekonomiska förutsättningar för att göra satsningar som långsiktigt ger oss bättre förutsättningar. I detta inbegrips bland annat utveckling av digitala satsningar och det arbete som påbörjats kring delade turer och tjänstgöringsgrad.

Budget för 2021

Kommunens tidigare beslutade resultatmål på årliga 1,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag kvarstår. Drift- och servicenämnden ges ramförstärkning under år 2021 för utökad underhåll av trottoarer och gator med 2,0 mnkr. Bildningsnämnden ges ramförstärkning för ökat barn- och elevantal med 5,4 mnkr samt med 1,0 mnkr för modersmålsundervisning. Social- och arbetsmarknadsnämnden ges ramförstärkning för utökning av platser i daglig verksamhet med 1,3 mnkr år 2021 samt 0,6 mnkr för åren 2021 och 2022 för personalförstärkning inom familjeteamet. I kommunstyrelsens planeringsreserv för oförutsedda händelser finns 6,1 mnkr. Därutöver finns utrymme för utökade livsmedelskostnader, folkhälsosatsning, digitaliseringssatsning, park- och ängsmarker samt bostadsanpassning på totalt 6,7 mnkr.

Vad tar vi höjd för 2022-2023

Kompensation för löne- och kostnadsökningar. Nytt vårdboende. Ökat barn- och elevantal. Utökning av förskoleplatser. När det gäller budget för åren 2022-2023 ser vi i nuläget att verksamhetsförändringar måste göras för att få en budget i balans.

Magnus Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

2 Planeringsförutsättningar

2.1 Sammanfattning

Hallsbergs kommuns styrsystem utgår från mål- och resultatstyrning. Systemet bidrar till att den politiska viljeinriktningen och politiska beslut får genomslag, att kommunen har god hushållning och att medborgarna därmed får den service som de förtroendevalda i fullmäktige beslutat. Visionen, värdeorden och de strategiska områdena har inte förändrats jämfört med år 2020 då målen omarbetades.

Kommunens tidigare beslutade resultatmål på årliga 1,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag kvarstår. I Mål och budget 2021-2023 uppgår resultatet till 24,5 mnkr, 16,8 mnkr och 16,5 mnkr för respektive år. Detta innebär ett snitt för de tre åren på 19,3 mnkr och 1,9 procent.

Det budgeterade resultatet för år 2021 uppgår till 24,5 mnkr vilket är 8,6 mnkr över resultatmålet. I resultatet finns ett statsbidrag riktat till skolverksamheten på 2,5 mnkr som inte fördelats. Statsbidraget avser en skolsatsning där bland annat språklyft i förskolan samt lovskola och läxhjälp pekas ut.

Då kommande års prognos för skatteintäkter och statsbidrag inte uppgår till den kostnadsnivån verksamheterna har är effektiviseringsuppdrag nödvändigt på idag bedömda 32 mnkr uppdelade på 13 mnkr för år 2022 och 19 mnkr för år 2023.

2.2 Gemensamma planeringsförutsättningar

Gemensamma planeringsförutsättningar 2021-2023 beslut i KF juni 2020

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2020 att fastställa de gemensamma planeringsförutsättningarna, för åren 2021-2023. Av beslutet framgår de ekonomiska ramarna för driftbudgeten, resultatbudget, en övergripande investeringsbudget. De ekonomiska överväganden som beslutet byggde på grundade sig på uppdaterade planeringsförutsättningar och aktuella antaganden för ramberäkning till och med maj 2020.

De budgeterade resultaten för den kommande planeringsperioden uppgår till 1,6 % för respektive år 2021-2023. Det innebär att kommunfullmäktiges mål och indikator för det ekonomiska resultatet uppnås under perioden.

I planeringsförutsättningarna uppdrogs till samtliga nämnder att ta fram effektiviseringsåtgärder för att möta kostnadsökningar och behov av verksamhetsförändringar kommande år. Uppdrag lämnades därför till nämnderna att ta fram och presentera förslag till kommande års effektivisering. Planerad starttidpunkt var då år 2021 och beräknades uppgå till minst 2,5 procent av respektive nämnds budgetram. Uppdragen innehållande effektiviserings- och utredningsuppdrag har redovisats till kommunstyrelseförvaltningen. Efter beslutet av de gemensamma planeringsförutsättningarna i juni 2020 har det ekonomiska läget för år 2021 förändrats och bedömningen är att effektiviseringsåtgärder krävs från och med år 2022. Det innebär att arbetet med effektiviseringar fortsätter för att från och med år 2022 ingå i budgetarbetet.

2.3 Uppdrag till driftnämnderna

Kommunstyrelsen ska utreda och planera vad som krävs för att Hallsbergs kommun ska arbeta för att nå de nationella miljömålen. Utredningen ska genomföras under år 2021.

Drift- och servicenämnden ska utöka budgeten för bidrag till vägsamfälligheterna med 50 tkr

per år i tre år. Finansiering sker inom Drift- och servicenämndens beslutade budgetram.

Bildningsnämnden ska ta fram förslag på hur behörigheten till gymnasiet ska öka.

Social- och arbetsmarknadsnämnden ska utreda heltid som norm, delade turer och schemaläggning. I möjligaste mån ska medarbetarnas önskemål om annan tjänstgöringsgrad tillgodoses, önskvärt att försöka komma ifrån delade turer och fasta scheman bör införas. Uppdraget ska redovisas till kommunstyrelsen under första halvåret 2021.

2.4 Ramförändringar

Ramförändringar åren 2021-2023

Kommunstyrelsen, från Social- och arbetsmarknadsnämnden överförs nuvarande budgetmedel på 1 600 tkr avseende kostnader för feriearbete till kommunens ungdomar. Det operativa genomförandet kvarstår inom Social- och arbetsmarknadsnämnden.

Kommunstyrelsens planeringsreserv innehåller 2 500 tkr för oförutsedda ökade livsmedelskostnader, utrymme för anläggande av ängsmarker på 200 tkr år 2021, folkhälsosatsning på 1 000 tkr år 2021, ett utrymme på 1 000 tkr för bostadsanpassning under perioden 2021-2023 samt ett utrymme till kommunstyrelsens ordförande på 100 tkr för behov av snabba beslut vid frågor av mindre storlek. Planeringsreserven innehåller även en ettårig digitaliseringsatsning på 2 000 tkr. Den ofördelade planeringsreserven uppgår till 6 100 tkr för år 2021.

Inför år 2022-2023 justeras planeringsreserven med 1 200 tkr vilket innebär att det ofördelade utrymmet uppgår till 4 900 tkr och planeringsreserven totalt till 8 500 tkr.

I en tid av stor osäkerhet avseende framtida intäkter och kostnader, samt ett läge där behovet av effektivisering och utveckling är stort, är det viktigt att det finns en planeringsreserv på övergripande nivå som en stötdämpande funktion.

Inom **Transfereringar** sker en utökning med 500 tkr för färdtjänsten på grund av tidigare underskott och ökade kostnader. En generell utökning med 2 000 tkr för eventuella nya avtal år 2021 finns också inom transfereringar. Båda förändringarna avser hela planeringsperioden 2021-23.

Drift- och servicenämnden, engångssatsning för 2021 med 2 000 tkr för asfaltsunderhåll.

Bildningsnämnden, för ökat barn och elevantal 5 475 tkr år 2021, ytterligare 5 500 tkr år 2022 och ytterligare 5 400 tkr år 2023. I beloppet för år 2023 ingår en kompensation för lokalkostnad vid byggnation av ny förskola. I kompensationen ingår samtliga kostnader för barn- och elevökningen.

För ökade kostnader modersmål kompenseras bildningsnämnden med 1 000 tkr år 2021, 1 500 tkr år 2022 och 2 000 tkr år 2023. Dessa medel avser endast åren 2021 till år 2023.

Social- och arbetsmarknadsnämnden, utökning med 1 300 tkr på grund av fler personer i daglig verksamhet. Satsningen är av engångskaraktär för år 2021. Social- och arbetsmarknadsnämnden arbetar med uppdraget att integrera verksamheten inom ordinarie budget från och med år 2022.

Från social- och arbetsmarknadsnämnden överförs budgetmedel på 1 600 tkr avseende kostnader för feriearbete till kommunens ungdomar till kommunstyrelsen. Det operativa genomförandet kvarstår inom social- och arbetsmarknadsnämnden.

Social- och arbetsmarknadsnämnden kompenseras med 600 tkr år 2021 och år 2022 för förstärkning av personal inom familjeteamet. Social- och arbetsmarknadsnämnden arbetar med uppdraget att integrera verksamheten inom ordinarie budget från och med år 2023.

Valnämndens budgettram utökas för allmänna valet år 2022 med 575 tkr.

Överförmyndarverksamhet, utökning från och med 2021 och framåt med 200 tkr på grund av justering för tidigare högre kostnader.

I samtliga nämnders budgettramar finns även kompensationer för ökade löne- och priskostnader.

Tidigare års engångssatsningar är justerade i nämndernas budgettramar.

I flerårsplanen för år 2022-2023 ingår strukturåtgärder för utveckling och förnyelse med ett totalt behov av minskade kostnader med 13 mnkr, respektive 19 mnkr, totalt 32 mnkr. Kostnadsminskningen har inte fördelats ut på nämnderna. De kommande åren ställer de demografiska förändringarna med fler barn och äldre ökade krav på resurser. Samtidigt måste kommunen intensivifiera arbetet med effektivisering, utveckling och förnyelse genom strukturella åtgärder, utvecklad samverkan, samt nya sätt att utföra arbetet inom välfärd och administration.

Effektiviseringen motsvarar minskade kostnader för 2022 med 13 mnkr, (1,3 %) och för 2023 med ytterligare 19 mnkr, (1,9 %) till totalt 32 mnkr vilket motsvarar 3,2 % för perioden 2022-2023 av nämndernas totala nettokostnader.

2.5 Delårsrapport 2020

I oktober 2020 behandlade kommunfullmäktige delårsrapporten för 2020. Enligt helårsprognosen beräknas årets resultat bli 40 mnkr. Det är 24 mnkr bättre än budgeterat resultat på 16 mnkr. Det prognostiserade resultatet motsvarar 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens finansiella mål med ett resultat på 1,6 procent uppfylls därmed. Nämndernas samlade budgetavvikelse beräknas till plus 1,2 mnkr. Prognosen för Finansiering, det vill säga skatteintäkter, statsbidrag mm, visar överskott med 22,5 mnkr.

2.6 Höständringsbudgeten samt budgetpropositionen

Höständringsbudgeten anger förändringar i årets budget. Några av satsningarna i kommunsektorn:

- Ytterligare 5 miljarder kronor, totalt 10 miljarder, har avsatts för att ersätta kommuner och regioner för merkostnader på grund av Covid-19 inom hälso- och sjukvården samt omsorgen 2020. Ansökan görs i augusti och november 2020. Dessa medel avser år 2020 och söks separat.

Budgetpropositionen för 2021 syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2021–2023. Det är en historisk budget som innehåller 105 miljarder kronor i satsningar 2021 för att återstarta svensk ekonomi. Av dessa 105 miljarder kronor är 75 miljarder utgiftsökningar och 30 miljarder är skatteförändringar. Aktiviteten i svensk ekonomi tycks ha bottnat i april/maj. Jämfört med juni är prognoserna uppreviderade, men det råder fortfarande en stor osäkerhet. Återhämtningen kan bli utdragen.

-Ytterligare 10 miljarder kronor satsas på generella medel till kommuner och regioner för 2021 och med 5 miljarder kronor för 2022. Tillsammans med tidigare ändringsbudgetar är det en ökning med 22,5 miljarder kronor för 2021 och med 17,5 miljarder kronor för 2022 jämfört med BP20. För 2023 aviseras ingen ökning. För Hallsbergs kommun innebär detta 10,8 mnkr för år 2021 och 5,3 mnkr för år 2022.

- Riktat statsbidrag på 4 miljarder kronor för äldreomsorgen vilket innebär 7,0 mnkr för Hallsberg.

- Omsorgslyftet inom äldreomsorgen ökar med 1,7 miljarder kronor. Dessa medel får kommunerna ansöka om i särskild ordning.

- Regeringen aviserar 1 miljard kronor till skolan för att skapa förutsättningar för kommuner att kunna erbjuda ökad undervisningstid, personalförstärkningar och bättre förutsättningar för personalen. Satsningen gäller enbart 2021 och finansieras delvis genom att man avslutar satsningen på lärarassistenter på 500 miljoner kronor. Riktad satsning på skolor i utsatta områden till förbättrad arbetsmiljö för lärare, ökad undervisningstid och mer läxhjälp. Under år 2021 avsätts 385 miljoner kronor som fokuseras på skolor i områden med socioekonomiska utmaningar. För år 2022 avsätts 420 miljoner kronor och från och med år 2023 avsätts 405 miljoner kronor årligen för ändamålet. Detta innebär 2,5 mnkr för Hallsbergs kommun år 2021.

2.7 Resultatutveckling

2016	2017	2018	2019	Prognos 2020
23	30	29	42	40

Hallsbergs kommun har under de senaste åren haft en resultatutveckling överstigande det finansiella resultatmålet målet på 1,6 procent. Prognosen för helår 2020 uppgår i delårsrapporten till 4 procent. För att klara framtida investeringar med egna medel är ett starkt resultat en viktig förutsättning.

2.8 Sveriges kommuner och regioner - budgetförutsättningar

2.8.1 Budgetförutsättningar

SKR budgetförutsättningar

Kommunen har tagit del av och beaktat SKR:s budgetförutsättningar från oktober 2020.

- Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer
- Ny skatteunderlagsprognos
- Ny statsbidragsram
- Preliminär beräkning av det kommunalekonomiska utjämningsystemet 2021
- Preliminärt utfall i LSS-utjämningen 2021
- Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

Jämfört med prognoser i slutet av 2019 och början av 2020 har uppräkningsfaktorerna för skatteunderlaget reviderats ner vilket innebär att i slutavräkningen för år 2019 uppstår en negativ korrigeringspost. För Hallsbergs kommun innebär detta -215 kr per invånare och ca minus 3,5 mnkr totalt. Även för åren 2020 och för 2021 är uppräknningen av skatteunderlaget negativ jämfört med tidigare prognoser. Dessa bedömningar finns med i vårt underlag för budget 2021-2023 och i den skatteunderlagsprognos som presenterades den första oktober av SKR.

Den nya statsbidrag som beslutats och aviserats under året finns med i ramarna i budgeten. Flera av statsbidragen är ett eller tvååriga vilket gör att bidragen minskar under senare delen av planperioden.

Grunden för budgeten år 2021-2023 är den skatteunderlagsprognos som presenterades den 1 oktober 2020. Den innehåller preliminära beräkningar av 2021 års utjämningsystem och preliminärt utfall i LSS-utjämningen.

Lönebildning

Avtalsrörelsen 2019 var av begränsad omfattning. Under året tecknades endast 21 kollektivavtal om löner och allmänna villkor. Avtalen omfattade cirka 130 000 anställda. De treåriga kollektivavtal som träffades inom industrin 2017 utgjorde överlag kostnadsnorm även för de avtal som träffades under 2019. Avtalsförhandlingarna våren 2020 har skjutits upp till

hösten 2020 på grund av den svårförutsägbara ekonomiska situationen och praktiska problem till följd av sjukdomen covid-19. I nuläget råder stor osäkerhet om avtalsförhandlingarna för 2020 hinner genomföras innan årsskiftet.

2.8.2 Ekonomirapporten

Omvärldsbeskrivning SKR-Ekonomirapporten

(källa Ekonomirapporten oktober 2020)

Ekonomirapporten belyser regionernas och kommunernas ekonomiska situation och förutsättningar samt den samhällsekonomiska utvecklingen på några års sikt. Den ges ut av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) två gånger per år. Kalkylerna i höstens utgåva avslutades den 7 oktober.

Även höstens rapport präglas av covid-19-pandemin. Kunskaperna kring denna sjukdom har ökat sedan i våras, men fortfarande finns en betydande osäkerhet. Det är osäkert hur kraftig den ökade smittspridningen kommer att bli eller konsekvenserna av den. Trots att SKR utgår från ett positivt scenario, där effekterna på ekonomin successivt väntas avta under loppet av detta och nästa år, förväntas det ta lång tid innan man åter kan räkna med ett normalläge.

Sammanfattande slutsatser

Kommunsektorn uppvisar tillfälligt starka ekonomiska resultat

Resultaten inom kommunsektorn 2020 ser ut att bli mycket starkt. Givet de väldigt ryckiga förutsättningarna är det dock inte så konstigt, även om det kan upplevas paradoxalt. Ingången av 2020 präglades av försiktighet. Statsbidragen var dimensionerade för en sämre ekonomisk utveckling än vad det ser ut att bli. Högre verksamhetskostnader inom de direkt pandemidrabbade delarna av verksamheten balanserades upp av statsbidrag och inom andra verksamheter minskar kostnaderna. Att i våras förutse vart allt detta skulle landa var omöjligt. Bedömningen i denna **Ekonomirapport** är att resultatet 2020 blir drygt 30 miljarder kronor. Det har dock sällan varit så svårt att, med så få månader kvar av året, göra en uppskattning av vart det kommer att sluta. I enkäten svarar dock många ekonomichefer att resultatet ser ut att bli högt. Endast 7 procent av de svarande uppger att prognosen pekar mot underskott. Ekonomicheferna gör dock en mer försiktig bedömning än SKR av den slutliga resultatnivån 2020.

Det är väldigt stor osäkerhet i den ekonomiska utvecklingen

I denna Ekonomirapport avser prognosen enbart 2020 på grund av den stora osäkerheten och därefter följer ett scenario för samhälls ekonomin. Åren 2021–2024 utgör därmed kalkylår. Coronapandemin har tagit ny fart på senare tid och nya restriktioner har införts i flera länder. Osäkerheten om utvecklingen är därför mycket stor. Som utgångspunkt för det ekonomiska scenariot antas att smittspridningen globalt kulminerar i år och att den globala trenden för nästa år blir ett gradvis minskat antal smittade, även om avklingandet inte nödvändigtvis behöver bli bekymmersfritt och linjärt. Scenariot utesluter alltså inte faser av ökad smittspridning i länder eller regioner, mer tillfälligt eller mer utdraget.

Den demografiska utmaningen kvarstår.

Den demografiska utmaningen beror, något förenklat, på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Samtidigt är det den arbetsföra befolkningen som ska svara för såväl finansiering som bemanning av välfärden. Främst är det äldreomsorgen som har ett starkt tryck med ökande behov. Det hänger samman med att vi blir allt äldre och kan leva med fler och svårare sjukdomar. I grunden är det något bra, men det bidrar till betydande utmaningar för bemanning och finansiering.

Det blir svagare offentliga finanser

De stora statliga satsningarna i år gör att kommunsektorn för första gången på tio år inte kommer att ha underskott i sitt finansiella sparande. Samtidigt blir det samlade underskottet för hela den offentliga sektorns finansiella sparande stort, hela 4,0 procent av BNP.

Kommunsektorn har fortsatt stora behov av investeringar

Investeringsutgifterna ökade med 5 procent 2019, till 76,9 miljarder kronor, vilket får ses som en blygsam ökning jämfört med de senaste åren. SKR räknar med en fortsatt hög investeringstakt, på ungefär samma nivå som de senaste åren. Bedömningen utgår från kommunernas budget och plan men justeras utifrån det historiska mönstret. För åren 2021–2023 innebär det investeringar på i genomsnitt 12 procent av skatter och generella bidrag. Även i år ser investeringarna ut att bli på samma nivå som de senaste åren. En stor majoritet av ekonomicheferna gör bedömningen att pandemin endast påverkat investeringsvolymen marginellt. Var sjätte kommun svarar dock att investeringarna 2020 blir lägre som en konsekvens av pandemin.

Samhällsekonomi

Flera frågetecken kvarstår för världsekonomin efter den dramatiska konjunkturl kollapsen i våras: hur ska återhämtningen fortgå liksom vilka bestående skador kan befaras för samhällsekonomin. Smittspridningen har tagit ny fart i många länder och utvecklingen är mycket osäker. Den makroekonomiska bottenpunkten tycks dock ha passerats, både globalt och i Sverige. En starkt positiv rekyl syns just nu i BNP världen över. Det finns dock riskfaktorer som gör konjunkturutsikterna även på kort sikt tämligen osäkra. Det samhällsekonomiska scenariot utgår från att lågkonjunkturen håller i sig ända till 2024. Hög BNP-tillväxt kommande år tar Sverige ur den djupa lågkonjunkturen. Återhämtningen för sysselsättningen väntas dock inte gå lika snabbt som den för produktionen. Andelen arbetslösa i Sverige antas ligga kvar på en hög nivå i ytterligare några år.

Kommunernas ekonomi

Ett omtumlande år ger oväntade avtryck i den kommunala ekonomin. Det har skett en stor omställning av verksamheterna, intäkterna minskar, och skatteunderlaget räddas av statliga åtgärder, statsbidragen är rekordstora – det är inte lätt att se vart allt detta kommer att ta vägen, trots att året snart lider mot sitt slut. Ett rekordresultat 2020 låg inte inom möjligheternas horisont i våras, men likväl är det ditåt det pekar nu. Även de närmsta två åren ser förhållandevis bra ut. Men både de mänskliga och ekonomiska effekterna av pandemin är på kort och lång sikt osäkra. Historien kommer att utvisa vad detta speciella år fört med sig.

Om centraliseringsvindar i debatten

I remissvaret till »Kommunutredningen« lyfter SKR flera åtgärder som skulle stärka sektorns kapacitet: ett regelverk för användandet av riktade statsbidrag, ett frikommunförsök, flexibel uppgiftsfördelning på fler områden och stödprogram för kommuner med strukturella problem. Regeringen har beslutat att inrätta det senare. I spåren av pandemin har dock flera debattörer förespråkat ökad centralisering och minskat självstyre på lokal eller regional nivå. Exempel på centraliseringsvurmen har varit pläderande för ytterligare statlig styrning av kommunala verksamheter, statligt huvudmannaskap för skola, hälso- och sjukvård, äldreomsorg samt kommunal enhetsskatt.

2.8.3 SKR hemställer om tillfälligt ändrad lagstiftning

SKR har i oktober 2020 gjort en hemställan hos regeringen om tillfälligt ändrad lagstiftning.

I samband med Coronapandemin har staten bidragit med stora resurser till kommunerna, både i form av en ökning av de generella statsbidragen, som under året ökat med 28,5 miljarder kronor och att staten lovat att stå för alla merkostnader för Covid-19 inom hälso- och

sjukvården, samt äldre- och funktionshinderomsorgen. Konsekvenserna av pandemin för kommunernas skatteintäkter under 2020 beräknas nu bli betydligt lägre än vårens prognoser visade. Effekterna av pandemin på skatteunderlaget kommer till stora delar att påverka kommande års intäkter. Samtidigt har kommunerna stora utmaningar kommande år som behöver finansieras. De generella statsbidrag som aviseras i budgetpropositionen för 2021 ger inte tillskott för andra år än 2021 och 2022. För kommunsektorn finns dock större behov av en mer långsiktig finansiering och stabila planeringsförutsättningar från statens sida.

Senast den 30 november ska fullmäktige i kommuner fatta beslut om plan och budget för åren 2021, 2022 och 2023. Framtidsprognosen idag pekar på att det, i synnerhet för år 2023, saknas medel för att få en budget i balans. Många kommuner kan därför, trots extremt goda förutsättningar 2020 tvingas överväga att i sin långsiktiga planering förbereda nedskärningar i verksamheten eller skjuta på nödvändiga investeringar. Detta, eftersom det idag inte finns några garantier för att staten skjuter till medel i samband med kommande budgetpropositioner. Ytterligare ett problem är att de anställningar staten hoppas på att kommunerna nu ska göra i syfte att få igång konjunkturen i stora delar inte kommer att göras, då de långsiktiga resurserna och planeringsförutsättningarna saknas.

SKR hemställer att regeringen föreslår att riksdagen tillfälligt ändrar lagstiftningen så att kommuners användning av Resultatutjämningsreserven, RUR, blir friare än med nuvarande regelverk under åren 2021-2023, och att beräknade överskott 2020 överstigande den nivå som är stipulerad enligt Kommunallagen kan användas i budget och plan för åren 2021-2023. Alternativt att kommuner ska få möjlighet att föra över delar av statsbidragen mellan åren fram till och med år 2023.

2.9 Finansiella intäkter och kostnader

De finansiella intäkterna avser dels borgensavgifter från de kommunala företagen och dels intäkter från Kommuninvest, i form av ränta på insatskapital och återbäring på affärsvolym. Kommunen har genom tidigare inbetalning av särskild medlemsinsats uppnått nivån som tillåter att återbäringen redovisas som resultatpåverkande intäkt.

Det gynnsamma ränteläget har gjort att kommunen kunnat hålla sina finansiella kostnader på en låg nivå. Låga rörliga räntor samt att det varit möjligt att binda på längre löptider till låg ränta påverkar de finansiella kostnaderna positivt. Riksbankens senaste beslut i september 2020 var att behålla reporäntan oförändrad på 0 procent. I det branta fallet av svensk ekonomi på grund av Corona pandemin hjälper Riksbankens åtgärder till att hålla ränteläget lågt för att hjälpa ekonomin till återhämtning. Prognosen för reporäntan indikerar en oförändrad nivå till och med år 2023.

Kommunens samtliga nuvarande lån är upptagna hos Kommuninvest. De finansiella kostnaderna har beräknats i enlighet med Kommuninvests prognos om räntenivåer för befintliga lån och beräknad omsättning/nyupplåning.

2.10 Pensioner

Kommunfullmäktige beslutade 2001 om riktlinjer för pensionsförvaltning. Det finns inga medel särskilt placerade för kommunens pensionsutbetalningar. Kommunen återlånar den samlade pensionsskulden till verksamheten. För beräkning av framtida pensionskostnader har KPA:s prognos från augusti 2020 använts. De sammanlagda kostnaderna för pensioner beräknas enligt den senaste prognosen att minska under planeringsperioden 2021-2023 jämfört med tidigare prognoser. I likhet med ekonomiska prognoser inom andra områden råder emellertid stor osäkerhet i hur de framtida pensionskostnaderna kommer att utvecklas. Framtida inflation och räntenivåer är två viktiga parametrar för pensionskostnaderna.

På samtliga pensionskostnader tillkommer särskild löneskatt med för närvarande 24,26 procent.

De pensioner som intjänats fram till 1998 beräknas uppgå till 76 procent av kommunens totala pensionsåtaganden efter bokslut 2020. De redovisas enligt rekommendationerna som en ansvarsförbindelse. De löpande utbetalningarna från ansvarsförbindelsen kommer på sikt att sjunka. För 2021 beräknas kostnaden till 25,1 mnkr inklusive löneskatt.

De pensionsmedel som intjänats från 1998 utbetalas för den anställdes egen placering hos pensionsförvaltare. Enligt avtalet KAP-KL beräknas den avgiftsbestämda ålderspensionen med en årlig pensionsavgift. Kostnaden redovisas som kortfristig skuld och utbetalas till Pensionsvalet året efter intjänandeåret. För 2021 beräknas den avgiftsbestämda pensionen uppgå till 28,8 mnkr inklusive löneskatt.

De förmånsbestämda ålderspensionerna redovisas som en avsättning i kommunens balansräkning. De avser pension för löner över 7,5 basbelopp (41 750 kr år 2020). Arbetstagare med dessa lönesummor är garanterade en pension som motsvarar en viss procent av lönen. Kostnaden för 2021 beräknas till 6,1 mnkr inklusive löneskatt.

2.11 Skattesatsen

Den totala skattesatsen för kommunen och regionen i Hallsberg är 33,10, förutom kyrkoavgift och begravningsavgift som varierar mellan de olika församlingarna. Hallsbergs kommun höjde skattesatsen 2016 med 50 öre till 21,55. regionens skattesats är 11,55. Kommunen har 2020 den tredje lägsta utdebiteringen i länet, efter Ljusnarsberg och Örebro. För 2021 kommer skattesatsen i Hallsbergs kommun att vara oförändrad.

2.12 Befolkningsutveckling

Hallsbergs kommun minskade sin befolkning med 22 invånare under 2019 till 15 932. Under första halvåret 2020 ökade befolkningen med 52 invånare till 15 984. Födelsenettot under första halvåret innebar en minskning med 9 personer och flyttningsnettot inklusive justeringar en ökning med 61 personer. Preliminära uppgifter i slutet av oktober 2020 visar en folkmängd på 16 012 invånare.

Intäkterna i beräkningen av skatteintäkter och generella statsbidrag för 2021-2023 är beräknade med en ny befolkningsprognos från våren 2020. I skatteprognosen har följande antaganden om befolkningsutvecklingen i kommunen använts:

2020: 16 020 invånare

2021: 16 040 invånare

2022: 16 040 invånare

2023: 16 040 invånare

Av den relativa åldersfördelningen 2019-12-31 framgår att Hallsberg har en betydligt större andel invånare i åldern 65-79 år än riket. I åldersgrupperna 0-6 år, samt 80 år och äldre år är andelen något högre än riket. I åldersgruppen 25-44 år är andelen väsentligt lägre i Hallsberg än i riket. I åldersgruppen 20-24 år är andelen något lägre än rikets. I övriga åldersgrupper är Hallsbergs andel i huvudsak lika med riket.

Detta visar på att på att Hallsbergs kommun har en högre försörjningskvot än rikets snitt vilket innebär att vi är färre i arbetsför ålder jämfört med övriga riket och fler i åldrarna 0-6 år och över 65 år.

Tabellen visar den procentuella andelen i de olika åldersgrupperna av befolkningen.

Åldersgrupper	Hallsberg	Riket
0-6	9	8
7-15	11	11
16-19	4	4
20-24	5	6
25-44	23	26
45-64	25	25
65-79	17	15
80-	6	5
Totalt	100	100

2.13 Näringsliv

I Hallsbergs kommun finns ca 1 500 företag, varav många är små och medelstora företagare. Här finns även större företag inom industri och logistik. Hallsbergs kommun är Sveriges demografiska mittpunkt. Inom tre timmar nås sju miljoner av Sveriges befolkning, och inom tolv timmar nås de nordiska huvudstäderna. Här möts riksvägar, Europavägar och järnväg vilket gör att Hallsberg har ett av Sveriges bästa logistiklägen. Inom 20 minuters avstånd kan man växla mellan väg, järnväg och flyg. Kommunen har närhet till Sveriges fjärde största fraktflygplats.

Näringslivet i Hallsberg har påverkats av pandemin som övriga Sverige. Utsatta branscher är handel, restauranger med mera. Korttidspermitteringar tillsammans med sänkta arbetsgivaravgifter är det som fått bäst genomslag för att lindra effekterna av covid-19 för företagen.

Näringslivsklimatet i Hallsbergs kommun har stärkts. NöjdKundIndex- resultatet för 2019 visar på en fortsatt positiv utveckling över hur näringslivet uppfattar Hallsbergs kommun. 2018 fick kommunen index 72, År 2019 gick index upp till 77 och Hallsberg rankas som nummer 34 i Sverige och har en tredjeplats i länet. Även Svenskt Näringslivs undersökning visar på en positiv utveckling med en förbättring på 42 platser, nu ligger vi på plats 150.

Ett ökat fokus kommer att läggas på våra samarbeten med exempelvis med business region Örebro, hamnsamarbetena, Västra Stambanegruppen etcetera. Samarbetena syftar till att vi skall stärka vår position nationellt och internationellt som logistiknav, medverka till att nationella utvecklingsinsatser ska komma till vårt område, samt få fram fördelarna med att bo, verka och leva i Hallsbergs kommun. Bland annat skall kommunen säkerställa sin nationella position i och med uppbyggnaden av beredskapslager.

Under 2021 kommer fortsätter arbetet tillsammans med Kumla för att stärka myndighetsarbetet. Näringslivet skall uppfatta kommunens arbete som snabbt, enkelt, tydligt och rättssäkert.

2.14 Arbetsmarknad

Hallsbergs kommun, regionalt centrum i Sydnerke, har ett brett näringsliv med tonvikt på industri, kommunikation och logistik. Hallsbergs kommun är den största arbetsgivaren med cirka 1 200 anställda.

Till följd av pandemin och dess effekter på svensk ekonomi och arbetsmarknad väntas arbetslösheten stiga fram till början av 2021.

I september 2020 var den totala arbetslösheten 9,2 procent. Det är en ökning med 1,6 procentenheter sedan september 2019. September är den elfte månaden i rad som arbetslösheten ökat. Hallsberg låg på samma nivå som länet i sin helhet. För riket var arbetslösheten 9,0 procent, vilket var en ökning med 2,0 procentenheter jämfört med

motsvarande tidpunkt föregående år. Bland Sydnärkes kommuner är det i dagsläget Hallsberg som har högst andel arbetslösa, inskrivna hos Arbetsförmedlingen. I september 2020 var 135 fler personer inskrivna jämfört med samma månad 2019, den period som statistiken gäller.

Enligt arbetsförmedlingens senaste prognos, i oktober 2020, är ökningstakten av arbetslösheten lägre än i tidigare prognoser. Bedömningen är nu att arbetslösheten hamnar på 9,6 procent under 2021. I tidigare bedömningar låg arbetslösheten på 11,2 procent. Revideringen kommer efter återhämtningen i svensk ekonomi efter i våras.

Covid-19 har ställt arbetsmarknads- och integrationsenheten inför utmaningar första halvåret 2020 och framtiden är oviss. Det är exempelvis svårt att rekrytera externa arbetsgivare som tar emot deltagare/praktikanter eller som anställer. En annan utmaning är att få ut deltagare på den reguljära arbetsmarknaden som inte påvisat en bra utveckling i det svenska språket och därmed blivit avslutade från SFI och Arbetsförmedlingen samt de deltagare som saknar egna personliga förutsättningar att klara ett arbete. På grund av Covid-19 löper även dessa deltagare större risk att hamna ännu längre ifrån arbetsmarknaden, detta då konkurrensen för arbete blir betydligt större.

Covid-19 har även påverkat antalet beredskapsanställningar negativt från Arbetsförmedlingen.

3 Styrssystem

Hallsbergs kommuns styrssystem utgår från mål- och resultatstyrning. Systemet bidrar till att den politiska viljeinriktningen och politiska beslut får genomslag, att kommunen har god hushållning och att medborgarna därmed får den service som de förtroendevalda i fullmäktige beslutat. Vision, värdeord och strategiska områden har fastställts av kommunfullmäktige och är bärande i hela organisationen. Visionen "Det öppna Hallsberg" anger färdriktningen på lång sikt och syftar till att skapa en samsyn kring kommunens utveckling. Omarbetning av mål och indikatorer har skett till år 2020.

Det öppna Hallsberg – innebär att alla är välkomna; oavsett vem man är, var man kommer från och vart man är på väg. Den trivsamma blandningen av landsbygd, natur och samhälle erbjuder livskvalitet och upplevelser för alla. Det lokala näringslivet visar framåtanda och drivkraft och utvecklar både region och individer.

Våra goda kommunikationer med omvärlden skapar möten och formar Hallsberg till en kommun som alltid är vaken. De kommunala verksamheterna verkar nära individen, erbjuder professionellt bemötande och är lyhörda för idéer och synpunkter. Vi ser positivt på framtiden och tar långsiktigt ansvar för nuvarande och kommande utmaningar. Kommunens värdeord Glädje, Driv och Öppenhet vägleder tjänstemän och politiker i hur de ska förhålla sig när verksamheter genomförs och beslut fattas i arbetet med att förverkliga målen.

Glädje

Hallsbergs kommun, såväl organisation som geografiskt område, kännetecknas av varierande mötesplatser där människor känner glädje och stolthet. Glädjeämnen i vardagen finns bland annat i kommunens varierande och fina natur och i det rika föreningslivet. Vi bemöter varandra med respekt, inspirerar och ger varandra kraft och energi.

Driv

Här får man saker gjorda. Man är snabb till beslut och entreprenörskap är ett honnörsord. Vi fångar upp goda idéer och omsätter dem i verklighet. De kommunala verksamheterna kommunicerar tydligt och öppet, och beundras för sin förmåga att ta hand om synpunkter och utveckla kvaliteten.

Öppenhet

I dialog med invånare och näringsliv utvecklas hela kommunen. Vi tar intryck av goda idéer och stora förändringar är alltid väl förankrade och påverkade av dem som berörs. Vi är stolta över vårt integrationsarbete och öppna för mångfald. Hallsberg är alltid öppet och vi erbjuder service dygnet runt.

4 Strategiska områden

4.1 HÅLLBAR KOMMUN

Mål - Kommunfullmäktige
Hallsbergs kommun har en god ekonomisk hushållning.
Hallsbergs kommun ska minska sin miljö- och klimatpåverkan.
Hallsbergs kommun ska ge förutsättningar för medborgare och näringsliv att bidra i arbetet med miljö- och klimatpåverkan.
Hallsbergs kommun ska ha ett positivt näringslivsklimat som bidrar till utveckling och innovationskraft.
Skolfrånvaron ska minska.
Alla barn, unga, vuxna och familjer i kommunen ska erbjudas goda livsvillkor och ska så långt som möjlighet erbjudas stöd och tidiga insatser.

4.2 LIVSLÅNGT LÄRANDE

Mål - Kommunfullmäktige
Alla barn och unga ska ges goda förutsättningar genom uppväxt och skolålder.
Hallsbergs kommun ska verka för bättre skolresultat.
Hallsbergs kommun ska ha en gymnasieskola väl avvägd utifrån elevers efterfrågan och samhällets utveckling.
Matematikresultaten ska förbättras.
Hallsbergs kommun ska förbereda personer som står utanför eller inte har behövlig förankring på arbetsmarknaden så att de kan få sin försörjning tillgodosedd genom arbete eller studier.

4.3 ALLAS INFLYTANDE

Mål - Kommunfullmäktige
Kommunens invånare ska ges möjlighet att delta i kommunens utveckling.
Elevers inflytande i undervisningen ska årligen öka.
Föreningar som arbetar aktivt med barn, unga, integration och mångfald ska stimuleras.
Insatserna inom Social- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter ska anpassas utifrån den enskildes behov där den enskilde ges möjlighet till delaktighet.
Hallsbergs kommun ska utveckla kanaler för medborgardialog.

4.4 GOD SERVICE

Mål - Kommunfullmäktige
Kommunens verksamheter ska ha en hög tillgänglighet.
Vid kontakt med kommunen ska personer uppleva ett gott bemötande.
Ökad digitalisering i utbudet av tjänster.
Alla nämnder ska bidra till att förenkla kontakten med våra verksamheter.
Verksamheten ska organiseras utifrån brukarens/klientens behov.

5 Kommunstyrelsen och transfereringar

Verksamhet och uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande ledning, styrning och samordning av kommunens samlade verksamhet och har ett övergripande ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen leder och samordnar mål och uppdrag för kommunen och ansvarar för uppsikt och kontroll över verksamheterna så att de håller sig inom den budget som kommunfullmäktige fattat beslut om. Styrelsen bereder eller yttrar sig i princip i alla ärenden som behandlas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens uppgift är att verkställa fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsen ansvarar även för den översiktliga fysiska planeringen att driva utvecklingsfrågor.

Kommunstyrelseförvaltningen stödjer kommunfullmäktige, kommunstyrelse och valnämnd i planering, genomförande och uppföljning av verksamhet och beslut. Förvaltningen leder samordningen av kommunens förvaltningar och bolag samt uppföljning av stiftelser och gemensamma förbund och nämnder. Förvaltningen ska arbeta för att säkerställa en ekonomi i balans med bibehållen eller förbättrad kvalitet om så är möjligt. Ekonomi och kvalitet i verksamheten ska fortlöpande följas upp och redovisas.

Förvaltningen bedriver verksamhet inom områden för ledning och styrning, kansli, administration och service, ekonomi och kvalitet, HR/personal, näringsliv, kommunikation, säkerhet, samhällsbyggnad och avgiftshantering inom vård och omsorg. Från och med år 2021 finns utrymme för feriearbete för ungdomars lönekostnader vilka flyttas från Social- och arbetsmarknadsnämnden.

Inför år 2021 har planeringsreserven separerats från kommunstyrelsens driftbudgettabell. Tabellen för planeringsreserven visar riktade medel avsedda för park- och ängsmarker, digitalisering, ökade livsmedelskostnader, bostadsanpassning samt särskild satsning på folkhälsa. Den ofördelade planeringsreserven finns också redovisad i tabellen.

I övrigt ingår finansiellt ansvar för transfereringar vilket omfattar kommunövergripande verksamheter som till exempel avgifter till kommunalförbund och driftbidrag till gemensamma nämnder.

Kommunstyrelsen - driftbudget

	Budget 2020	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Intäkter	9 078	11 400	11 500	11 600
Kostnader	-57 959	-54 376	-55 164	-55 967

- varav personalkostnader	-29 507	-33 385	-34 079	-34 789
- varav kapitalkostnader	-2 601	-2 600	-2 600	-2 600
- varav lokalkostnader	-1 427	-1 850	-1 868	-1 886
- varav övriga kostnader	-24 424	-16 541	-16 617	-16 692
Summa	-48 881	-42 976	-43 664	-44 367

Kommunstyrelsen - planeringsreserv mm

	Budget 2020	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Planeringsreserv		-6 100	-4 900	-4 900
Utrymme ökade livsmedelskostnader		-2 500	-2 500	-2 500
Bostadsanpassning		-1 000	-1 000	-1 000
Utveckling park- och ängsmarker		-200		
Digitaliserings-satsning		-2 000		
Satsning för folkhälsa		-1 000		
Kommunstyrelsens ordförandes utrymme		-100	-100	-100
Totalt		-12 900	-8 500	-8 500

Kommunstyrelsen - transfereringar

	Budget 2020	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Färdtjänstresor mm	-5 350	-5 850	-5 967	-6 086
Företagshälsovård	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
IT-nämnden	-11 454	-11 797	-12 151	-12 516
Lönenämnden	-3 000	-3 090	-3 182	-3 277
Gemensamt arkiv	-376	-387	-398	-409
Nerikes Brandkår	-13 104	-13 497	-13 902	-14 319
Sydnärkes utbildningsförbund	-94 906	-96 804	-98 780	-100 796
SKR/övriga medlemsavgifter	-1 381	-1 405	-1 429	-1 455
Övrigt	-1 704	-3 785	-3 869	-3 954
Totalt transfereringar	-132 475	-137 815	-140 878	-144 012

6 Drift- och servicenämnden

Drift- och servicenämnden fullgör uppgifter avseende kommunens vatten- och avloppsförsörjning, väghållning, parker, natur- och grönområden.

Nämnden förvaltar kommunens fastigheter både vad gäller underhåll och drift. Nämnden gör anpassningar av lokaler vid förändrade verksamheter och uppmärksammar investeringsbehov.

Vidare ansvarar nämnden också för bygglov, där vi ser till att husbyggande och bruk av mark och vatten sker på ett hållbart sätt så människors hälsa och miljö skyddas. Så också energirådgivningen där uppvärmningssätten i lokaler har stor betydelse både för komfort, ekonomi och miljö. Miljö- och livsmedelstillsyn ingår också i nämndens verksamhet. Utöver detta även bostadsanpassning, där man kan få bidrag för att anpassa sin bostad om man har funktionshinder.

Eftersom drift- och servicenämnden hanterar bygglov, och även har fastighetsansvaret, uppstår det jävssituationer vid beslut om bygglov för egna fastigheter. Därför har myndighetsnämnden i uppgift att fatta beslut i frågor, där jäv annars skulle uppstå.

Verksamheten Alkohol och tobakstillsyn har under de senaste åren legat under Social- och arbetsmarknadsförvaltningen men sedan januari 2020 finns funktionen under Drift- och serviceförvaltningen. Det är dock fortfarande Social- och arbetsmarknadsnämnden som har det politiska ansvaret för myndighetsutövningen.

Nämnden ansvarar för kommunens måltidsverksamhet som serverar vällagad, näringsrik och smakrik kost till förskola, skola och äldreomsorg. I de flesta matsalar serveras två rätter och ett vegetariskt alternativ. Även en ökad andel specialkost lagas efter ordination från läkare.

Under nämndens ansvar ligger också städverksamhet där man arbetar mycket med att hitta produkter och metoder som kombinerar ekologiskt tänkande och ergonomiskt riktiga metoder med god städeekonomi. Väststäda lokaler är en nödvändighet för att undvika allergier, sjukdomar och även onödigt slitage i våra anläggningar.

Vidare fullgör nämnden det lokala trafiksäkerhetsarbetet i fråga om trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder. Myndighetsutövning sker i form av handikapptillstånd, lokala trafikföreskrifter, lokala ordningsföreskrifter, upplåtelse av allmän platsmark samt olika dispenser.

Drift- och servicenämnden/förvaltningen ansvarar för ett mycket omfattande anläggningskapital.

Skattefinansierad verksamhet

	Budget 2020	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Intäkter	162 218	164 245	164 238	163 835
Kostnader	-196 722	-195 368	-195 791	-197 079
- varav personalkostnader	-68 948	-70 137	-71 750	-73 400
- varav kapitalkostnader	-30 854	-33 488	-33 458	-32 869
- varav lokalkostnader	-32 856	-33 184	-33 516	-33 851

- varav övrigt	-64 064	-58 559	-57 067	-56 959
Totalt	-34 504	-31 123	-31 553	-33 244
Förändring jämfört med GPF 2021-2023		-3 590	-1 886	-936
Summa	-34 504	-34 713	-33 439	-34 180

Avgiftsfinansierad verksamhet, Vatten och avlopp

	Budget 2020	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Intäkter	33 774	36 069	37 082	38 125
Kostnader	-33 829	-36 069	-37 082	-38 125
- varav personal	-7 730	-7 863	-8 044	-8 229
- varav kapital	-7 646	-10 503	-12 529	-14 189
- varav lokal	-4 292	-4 592	-4 635	-4 678
- varav övrigt	-14 161	-13 111	-11 874	-11 029
Summa	-55	0	0	0

7 Bildningsnämnden

Bildningsnämnden med tillhörande kultur- och fritidsutskott ansvarar för; förskola, pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, särskola, kulturskola, ungdomsgårdar, biblioteksverksamhet, fritidsverksamhet med tillhörande föreningar och anläggningar samt medverkan i Hallsbergs familjecentral.

Inom kommunen finns 15 förskoleenheter och sju skolenheter. Det finns även dagbarnvårdare i Hallsberg.

Hallsbergs familjecentral är ett samarbete mellan bildningsförvaltningen, socialförvaltningen och Region Örebro län. Bildningsförvaltningen ansvarar för den öppna förskolan. Familjecentralen är lokaliserad på Västra skolan.

Kulturavdelningen har ansvar för bibliotek, kulturskola, kulturföreningarna, verksamheten i Bergöökvarteret, evenemang samt andra aktiviteter som kan kopplas till kultur. Fritidsavdelningen ansvarar för fritidsgårdar, idrottsföreningar, idrottsanläggningar inklusive bad och gym samt uthyrning av kommunala lokaler.

Hallsbergs förskolor och skolor har under de senaste åren haft en tydlig ökning av antalet barn och elever, vilket medfört ett ökat behov av lokaler och personal. Arbetet med att systematisera planering, uppföljning och utvärdering i syfte för att öka kvaliteten och måluppfyllelsen fortsätter. Att ta hand om de egna erfarenheterna och lärandet och koppla ihop med ny forskning stärker professionerna, vilket är viktigt för både de redan verksamma och för de framtida medarbetarna. Samverkan med Örebro universitet och Regionalt utvecklingscentrum (RUC) är central i detta sammanhang. Ett stort fokus ligger på att kunna möta alla barn och elever. Det gäller både bemötandet och didaktiken. Mottagandet av nyanlända i kommunen och kompetens att möta deras behov är en utmaning som vi antagit med större kraft och ökade resurser under det senaste åren och som fortsätter. Utöver detta är samverkan mellan fritidshem och skola en stor potential för ökad måluppfyllelse, vilket gjort att vi nu riktar kompetensutvecklingsinsatser mot detta område, både interna och externa. Vidare kommer skolans uppdrag med studie och yrkesvägledning att vara en nyckel för elevernas motivation och skolframgång framöver. Gymnasiebehörigheten är fortsatt låg. Anledningen till att eleverna inte var behöriga till gymnasiet berodde i de allra flesta fall på att eleverna inte hade klarat kunskapskraven i matematik. För att förbättra matematikundervisningen från förskoleklass till skolår 3 deltar Hallsbergs kommun tillsammans med tre andra kommuner i en satsning, som leds av SKR (Sveriges kommuner och Regioner) och NCM (nationellt centrum för matematikundervisning). Det är en satsning för att höja matematikkunskaperna med inriktning på metoder för att lära ut matematik.

Förvaltningen har idag tillsatt 15 av 19 förstelärare. De verkar i form av uppdrag från rektorer, som ledare för olika nätverk liksom seminarieledare vid våra egna kompetensutvecklingsdagar. Deras insatser handlar om att öka likvärdigheten i kommunen genom att vara stöd i det kollegiala lärandet, vara forskningsförankrade och mål- och behovsinriktade.

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Intäkter	60 320	60 320	60 320	60 320
Kostnader	-412 028	-412 921	-410 642	-418 192
- varav personalkostnader	-262 148	-258 443	-266 778	-272 914
- varav kapitalkostnader	-2 826	-2 826	-2 826	-2 826
- varav lokalkostnader	-61 058	-61 668	-62 284	-62 907

- varav övriga kostnader	-85 996	-89 984	-78 754	-79 545
Totalt	-351 708	-352 601	-350 322	-357 872
Förändring jämfört med GPF 2021-2023		-9 513	-25 486	-31 696
Summa	-351 708	-362 114	-375 808	-389 568

8 Social- och arbetsmarknadsnämnden

Social- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde är stort. Det består av hjälp och stöd till familjer och deras barn och ungdomar, stöd till ensamkommande barn, hjälp och stöd till personer med missbruk eller beroende, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, insatser till personer med funktionsnedsättning, integration- och arbetsmarknadsfrågor samt tillsyn och tillståndsverksamhet. Nämnden har också ansvar för förebyggande arbete inom nämndens ansvarsområde och att delta i samhällsplaneringen. Socialförvaltningen har som uppgift att utifrån individuella behov stärka och hjälpa alla personer som behöver stöd, vård eller rehabilitering för att de så självständigt som möjligt ska klara sin tillvaro. Särskild uppmärksamhet ska riktas till att ge stöd till barn.

	Budget 2020	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Intäkter	71 730	72 447	73 172	73 903
Kostnader	-423 075	-421 130	-460 097	-468 853
- varav personalkostnader	-308 468	-306 538	-314 360	-321 059
- varav kapitalkostnader	-1 662	-1 679	-1 695	-1 712
- varav lokalkostnader	-29 707	-30 004	-30 304	-30 607
- varav övriga kostnader	-83 238	-82 909	-83 738	-84 575
Nytt vårdboende			-30 000	-30 900
Totalt	-351 345	-348 683	-386 925	-394 950
Förändring jämfört med GPF 2021-2023		-3 720	4 873	3 370
Summa	-351 345	-352 403	-382 052	-391 580

9 Driftbudget 2021-2023

	Budget 2020	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Kommunfullmäktige	-575	-592	-610	-628
Kommunstyrelse	-40 704	-42 976	-43 664	-44 367
Planeringsreserv mm	-4 400	-12 900	-8 500	-8 500
Drift- och Servicenämnd	-34 503	-34 713	-33 439	-34 180
- därav Skattefinansierad vht	-34 503	-34 713	-33 439	-34 180
- därav Avgiftsfinansierad vht (VA)	0	0	0	0
Bildningsnämnd	-351 708	-362 114	-375 808	-389 568
Social- och arbetsmarknadsnämnd	-351 345	-352 403	-382 052	-391 580
Taxe- och avgiftsnämnd	0	0	0	0
Revision	-690	-690	-690	-690
Valnämnd	-25	-25	-600	-25
Överförmyndarnämnd	-1 685	-1 936	-1 994	-2 053
Transfereringar	-132 475	-137 815	-140 878	-144 013
Strukturåtgärder utv och förnyelse			13 000	32 000
Delsumma verksamheterna inkl interna poster	-918 110	-946 164	-975 235	-983 605
Finansiering inkl rensning interna poster	70 310	67 310	72 310	72 810
Gamla och nya pensionsutbetalningar	-25 427	-25 142	-25 168	-25 342
Årets nyintjänad förmånsbestämd ålderspension	-9 690	-6 072	-7 645	-7 403
Avgiftsbestämd ålderspension	-29 317	-28 773	-29 694	-30 722
Verksamhetens nettokostnader	-912 234	-938 841	-965 432	-974 262

10 Resultatbudget 2021-2023

Belopp i mnkr		Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Verksamhetens nettokostnader		-938,2	-964,9	-974,3
Avskrivningar		-28,9	-30,3	-31,9
Verksamhetens nettokostnader		-967,1	-995,2	-1 006,2
Skatteintäkter	Not 1	697,2	722,2	750,5
Generella statsbidrag och utjämning	Not 2	298,3	296,0	280,8
Verksamhetens resultat		28,3	23,0	25,2
Finansiella intäkter		1,3	1,3	1,3
Finansiella kostnader		-5,2	-7,5	-10,0
Resultat före extraordinära poster		24,5	16,8	16,5
Årets resultat		24,5	16,8	16,5
<i>Not 1</i>				
Skatteintäkter		702,8	722,2	750,5
Slutavräkning		0,0	0,0	0,0
Preliminär slutavräkning		-5,7	0,0	0,0
Summa skatteintäkter		697,2	722,2	750,5
<i>Not 2</i>				
Inkomstutjämningsbidrag		195,8	195,8	197,2
Kostnadsutjämning		14,8	22,4	25,1
Regleringsbidrag/avgift		47,7	40,3	28,0
Strukturbidrag		0,0	0,0	0,0
Utjämningsbidrag LSS		-8,5	-8,6	-8,6
Ers moms lokalhyra		0,3	0,3	0,3
Kommunal fastighetsavgift		39,0	39,0	39,0
Krispaket - Covid-9 återföring per-fond		-0,2	-0,2	-0,2
Äldresatsning		7,0	7,0	7,0
Skolsatsning		2,5		
Summa generella statsbidrag/utjämning		298,3	296,0	280,8
Totalt		995,5	1 018,2	1 031,3

11 Balansbudget 2021-2023

<i>Belopp i mnkr</i>	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Anläggningstillgångar			
Mark, by, tekn anläggningar	842,9	942,6	1 025,4
Maskiner o investeringar	46,0	48,3	49,7
Fin anläggningstillgångar	40,0	40,0	40,0
Summa anläggningstillgångar	928,9	1 030,9	1 115,1
Omsättningstillgångar			
Förråd	6,0	6,0	6,0
Fordringar	64,0	64,0	64,0
Kassa o bank	60,4	60,0	60,0
Summa omsättningstillgångar	130,4	130,0	130,0
Summa tillgångar	1 059,3	1 160,9	1 245,1
Eget kapital avsättningar och skulder			
Eget kapital	350,5	367,3	383,8
därav årets res	24,5	16,8	16,5
Avsättningar			
Pensioner	75,4	80,8	85,1
Andra avsättningar	11,0	11,0	11,0
Summa avsättningar	86,4	91,8	96,1
Skulder			
Långa skulder	388,4	474,8	532,9
Korta skulder	234,0	227,0	232,3
Summa skulder	622,4	701,8	765,2
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder	1 059,3	1 160,9	1 245,1

12 Investeringsbudget 2021-2023

Planeringen av investeringar beslutas i form av investeringsramar för kommande treårsperiod. Investeringsramarna har tagits fram utifrån tidigare investeringsplaner och uppdaterade behov av investeringar som redovisats under budgetprocessen.

Respektive nämnd planerar och fattar beslut inom de nämndvisa investeringsramarna. Kommunstyrelsen fattar löpande beslut om investeringsprojekt inom det totala utrymmet för strategiska investeringar. De strategiska investeringsprojekten som redovisas nedan utgör en plan för åren 2021-2023.

Investeringar för VA-kollektivet är uppdelade på två ansvariga nämnder. Drift- och servicenämnden ansvarar för sanering av VA-ledningar, anläggningar (vattenverk, avloppsverk m.m.) samt en övrig post. Kommunstyrelsen ansvarar för VA-investeringar som har direkt samband med exploateringar.

I och med beslut om budget 2021 med plan för 2022-2023 reviderades de strategiska investeringarna totalt med 9 mnkr.

Totalt uppgår investeringarna till 127,4 mnkr år 2021, varav 95 mnkr avser skattefinansierad verksamhet.

Investeringar - nämnder 2021-2023

	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2023
Kommunstyrelsen	2 000	2 000	2 000
Drift- och servicenämnden	7 200	7 200	7 200
Bildningsnämnden	1 800	1 800	1 800
Social- och arbetsmarknadsnämnden	1 500	1 500	1 500
Trafiksäkerhetsobjekt	1 000	1 000	1 000
Summa	13 500	13 500	13 500

Investeringar – planering av strategiska projekt 2021-2023

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
--	-------------	-----------	-----------

Centrumplan	1 000	6 000	8 000
Samzeliiviadukten	5 000	5 000	5 000
Centrumhuset	10 000	15 000	
Kommunhuset ventilation	6 000		
Kommunhuset parkering	2 000	2 000	
Kök SUF - beslutat	1 500		
Kök Folkasbo/Sköllergården	2 000	4 500	
Sydnärkehallen kylaggregat	4 000		
Inventarier nytt Våbo	15 000		
Förskola söder	5 000	25 000	15 000
Förskola Vretstorp		15 000	
Värmepumpar	6 500	3 000	
Transtensskolan			30 000
Tillagningskök		2 500	
Exploatering	3 000	3 000	3 000
Övrigt	29 500	13 500	31 000
Investeringar reducering	-9 000	-9 000	-9 000
Totalt strategiska investeringar	81 500	85 500	83 000

Investeringar - VA-kollektivet 2021-2023

	Budget 2021	Flerårsplan 2022	Flerårsplan 2022
Ansvarig nämnd; Drift- och servicenämnden			
Sanering VA-nät	4 000	4 000	4 000
Anläggningar	4 800	5 900	3 000
Övrigt	1 300	400	600
Summa Drift- och servicenämnden	10 100	10 300	7 600
Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen			
Tisaren sjövattnledning	7 250		
Utbyggnad VA-nät Tisaren	12 000	11 000	
Exploatering	3 000	3 000	3 000
Summa kommunstyrelsen	22 250	14 000	3 000
Totalt VA-investeringar	32 350	24 300	10 600